

เริ่มต้นธุรกิจครั้งใหม่วัยเกษียณ ระวังอาการสายตาสั้น

การเริ่มต้นธุรกิจหลังเกษียณ มีความท้าทายเรื่องหนึ่งที่น่าธุรกิจหน้าใหม่วัยเกษียณต้องระวังให้ดี สิ่งนี้เรียกว่า “อาการสายตาสั้นทางธุรกิจ”

ตัวอย่างของอาการนี้มีให้เห็นอยู่เสมอ เป็นต้นว่า โก้ดักรู้ว่ากล้องดิจิทัลจะมาแทนกล้องฟิล์มแต่กลับปล่อยให้บริษัทอย่าง ฟุจิ โซนี่ และแคนนอนคว้าโอกาสนี้ไปได้ ฮอลลีวูดเคยพลาดท่าเกือบเจ็บหนัก เพราะคิดว่าพวกเขาอยู่ในธุรกิจการสร้างหนัง จึงไม่เคยคิดว่าวันหนึ่งโทรทัศน์เคเบิลทีวีจะกลายมาเป็นคู่แข่ง หรืออย่างโซนี่วอล์กแมนเลือกจะขายสินค้าที่ผลิตโดยเทคโนโลยีเดิมต่อไป จนเปิดโอกาสให้เครื่องเล่น MP3 สารพัดแบบสามารถเข้ามาตีตลาดได้โดยที่โซนี่ได้แต่นั่งมองตาปริบๆ แต่พอเลือกจะผลิตเครื่องเล่น MP3 ไปขายแข่งกับเขาบ้าง กลับตั้งราคาสูง แถมไม่ได้มีอะไรโดดเด่นขึ้นมา วอล์กแมนจึงตกจากบัลลังก์ไปตลอดกาล

หากต้องการประเมินว่าเราจะกลายเป็นนักธุรกิจหน้าใหม่ที่มีอาการสายตาสั้นหรือไม่ สามารถสังเกตได้จากเรื่องต่อไปนี้

อาการแรกคือ การคิดว่าถ้าคนมากขึ้นธุรกิจก็โต การคิดว่าถ้ามีคนมากขึ้นขนาดของตลาดสำหรับธุรกิจของเราจะเพิ่มขึ้น กำไรจึงเพิ่มขึ้นไปในทิศทางเดียวกับการเพิ่มขึ้นของประชากร หากแต่ความเชื่อนี้ไม่ได้เป็นจริงเสมอไป เช่นร้านเช่าแผ่นซีดีและซีดีดีมักจะตั้งอยู่ในบริเวณที่มีประชากรหนาแน่น และมีคนย้ายเข้ามาอยู่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่สุดท้ายก็ไปไม่รอด เพราะถึงมีคนเพิ่มขึ้น แต่คนเหล่านี้หันไปดูหนังออนไลน์แทนการเช่า เพราะหนังส่วน

ใหญ่ที่มีอยู่ในร้านก็เป็นหนังเก่าที่หาได้ในออนไลน์เหมือนกัน

อาการที่สองคือ ขณะเสียเงินเคยตัวเลยคิดว่าสินค้าและโมเดลธุรกิจที่ใช้อยู่เหมาะสมดีแล้ว จึงสนใจแต่การผลิตสินค้าจำนวนมากๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ช่วยให้ต้นทุนต่ำลง กำไรต่อชิ้นก็จะสูงขึ้น โนเกียก็คิดแบบนี้ จึงผลิตโทรศัพท์มือถือหลายรุ่น ผลิตจำนวนมาก โดยไม่ได้สนใจว่าผู้ทำซิงอย่างซัมซุงและแอปเปิ้ลก็มีผลิตภัณฑ์ที่สามารถให้ความสะดวกในการใช้งานได้ดีไม่แพ้กัน แคมในบางมิติอาจมีความเด่นโดนใจลูกค้ามากกว่าโนเกียเสียด้วยซ้ำ

อาการที่สามคือ การให้ความสำคัญกับการ “ขาย” มากกว่า “การตลาด” การขายหมายถึงการหาเงินกลับเข้ามาให้มากที่สุด แต่การตลาดมีความลุ่มลึกและซับซ้อนมากกว่า เนื่องจากการตลาดคือการหาหนทางในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า ไม่ว่าลูกค้าจะรู้ว่าตนเองต้องการสิ่งนั้นหรือไม่ ดังนั้น การตลาดจึงไม่ใช่แค่การขายของดี แต่ต้องเป็นของที่โดนใจทั้งตัวสินค้าและการบริการที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นการให้คำแนะนำแก่ลูกค้า การแก้ปัญหา การส่งมอบสินค้า การบริการหลังการขาย และบทบาทของธุรกิจในฐานะส่วนหนึ่งของสังคม

อาการสุดท้ายคือ การคิดว่า “สินค้า = ธุรกิจ” ลองถามตัวเองว่าเราอยู่ในธุรกิจอะไร

ถ้าคำตอบของเรากลายเป็นชื่อของสินค้าที่เราผลิต แสดงว่าเราอาการหนักแล้ว คำตอบที่ดีควรจะช่วยให้เราเห็นภาพว่าธุรกิจของเราส่งมอบคุณค่าอะไรให้ลูกค้า เครื่องพิมพ์ดีดโอลิมเปียคิดว่าตัวเองอยู่ในธุรกิจผลิตเครื่องพิมพ์ดีด พอรู้ว่ามีการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ช่วยให้พิมพ์งานได้ก็ไม่ได้รู้สึกเป็นเดือดเป็นร้อนอะไรมากนัก ถ้าโอลิมเปียเข้าใจว่าตัวเองอยู่ในธุรกิจอุปกรณ์สำนักงานก็จะคิดได้ว่าคอมพิวเตอร์จะมาแทนเครื่องใช้สำนักงาน

หลายอย่าง ซึ่งรวมถึงเครื่องพิมพ์ดีดด้วย แล้วเราจะสร้างภูมิคุ้มกันด้านไหนไม่ให้ธุรกิจของเราติดโรคการตลาดสายตาสั้นได้อย่างไร?

อย่างแรกที่ทำได้คือ การรู้จักธุรกิจของตัวเองจากมุมมองของลูกค้าว่าธุรกิจของเราเข้าไปอยู่ในส่วนไหนในชีวิตของพวกเขา เพราะขอบเขตของการทำธุรกิจมักจะถูกวางกว่าสินค้าหรือบริการที่เราขายอยู่ในตอนนี้เสมอ

อย่างที่สองคือ จะต้องรู้จักสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของลูกค้า แม้จะเป็นการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยของลูกค้ากลุ่มเล็กๆ ก็อาจให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับโอกาสทางธุรกิจที่จะเกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เราปรับตัวได้ล่วงหน้า

อย่างที่สามคือ การรู้จักตั้งคำถามยากๆ ว่า เมื่อไหร่ถึงจะเลิกขายสินค้าที่เราขายอยู่ตอนนี้ แม้ว่าจะจะเป็นสินค้าที่กำลังขายดีแบบเทน้ำเทท่าก็ตาม พอรู้ว่าเมื่อไหร่จะเลิก ก็ต้องหาคำตอบต่อให้ได้ว่า แล้วจะขายอะไรต่อดีจึงจะตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดีกว่าสินค้าเดิม

ว่ากันว่า ชะตาชีวิตของธุรกิจจะยืนยาวแค่ไหนก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารว่าจะสามารถมองได้ไกลได้ลึก และได้กว้างแค่ไหน ใครมองได้ไกล ได้ลึก ได้กว้าง ธุรกิจก็อายุยืน ส่วนใครที่ติดโรคสายตาสั้นทางการตลาด จนมองใกล้แค่ปลายนิ้วตัวเอง ก็เชื่อได้เลยว่าชะตาของธุรกิจคงจะสั้นอยู่แค่นั้นเช่นกัน.

ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว
ผู้อำนวยการคณะกรรมการองค์ความรู้และสื่อสารสาธารณะ
คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ทับทิม

Thun Hoon
Circulation: 100,000
Ad Rate: 751

Section: First Section/ประกัน/กองทุน

วันที่: ศุกร์ 9 มิถุนายน 2566

ปีที่: 20

ฉบับที่: 4731

หน้า: 19(กลาง)

Col.Inch: 36.11

Ad Value: 27,118.61

PRValue (x3): 81,355.83

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: อเบอร์ดีนชี้หุ้นจีนรอความเชื่อมั่นออมสูงใช้จ่ายต่ำภาคลงทุนไม่ซบ

อเบอร์ดีนชี้หุ้นจีนรอความเชื่อมั่น ออมสูงใช้จ่ายต่ำภาคลงทุนไม่ซบ

#อเบอร์ดีน #ทับทิม - อเบอร์ดีน เปิดจุดเด่น และปัจจัยเสี่ยงลงทุนหุ้นจีนแบบระยะยาว เน้นสร้างผลตอบแทนยั่งยืนกับกองทุน ABCA ชี้หุ้นจีนไม่ไปไหน เพราะความเชื่อมั่นยังไม่ฟื้นหลังโควิด เน้นออมเงินมากกว่าใช้จ่าย ทำให้การลงทุนเอกชนยังไม่เกิด

นายนิโคลัส ไท่ยว หัวหน้าฝ่ายตราสารทุนจีน กลุ่มอเบอร์ดีน หรือ abrdn Group กล่าวว่า มุมมองการลงทุนระยะยาวสำหรับจีนยังเป็นทางเลือกที่น่าสนใจ แม้ปัจจุบันจะดูว่าตลาดหุ้นจีนไม่ไปถึงไหน ทั้งๆ ที่ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจยังแข็งแกร่ง ส่วนหนึ่งมาจากความเชื่อมั่นในประเทศ หลังสถานการณ์โควิดที่ทำให้ผู้คนยังไม่กล้าใช้จ่าย และเน้นเก็บออมเงินเป็นหลัก ซึ่งเมื่อการบริโภคยังไม่ฟื้นใจ การลงทุนจากเอกชนก็ยังไม่เกิดขึ้น ขณะที่ภาครัฐเองยังคงมีกระสุนที่พร้อมอัดฉีดกระตุ้นเศรษฐกิจเต็มที่เพราะด้วยเงินที่อยู่ในระดับต่ำ จึงยังสามารถใช้

นโยบายการเงินการคลังเข้ามาช่วยสนับสนุนได้ อย่างไรก็ตามรัฐบาลจีนให้ความสำคัญกับความมั่นคงแข็งแกร่งของพื้นฐานเป็นหลัก จึงไม่อดคิดเงินในลักษณะประชานิยม ซึ่งอาจทำให้เศรษฐกิจเครื่องติดซ้ำ

“ตลาดหุ้นจีนไม่ไปไหน หรือผลตอบแทนไม่ดี ต้องดูว่าลงทุนในกองทุนลักษณะไหน ซึ่งถ้าเป็น Passive Fund ที่นโยบายเกาะไปกับดัชนีก็อาจเป็นไปได้ที่ผลตอบแทนไม่โต แต่ถ้าวางหุ้นแบบ Active Fund บริหารเชิงรุกมีการปรับพอร์ต ในช่วงที่ผ่านมาก็ถือว่าทำผลตอบแทนได้ดี”

นายนิโคลัส ไท่ยว กล่าวต่อไปว่า อย่างไรก็ตาม ช่วงก่อนโควิดที่ระบอบการเงินปรับขึ้นไปสูง ส่วนหนึ่งมาจากการเก็งกำไรของนักลงทุนรายย่อย โดยเฉพาะในกลุ่มหุ้นเทคโนโลยี ที่ยังไม่มีการดำเนินงาน แต่อยู่ในธีม

และกระแสการเติบโต จึงเป็นปัจจัยผลักดันหุ้นจีนในช่วงนั้นปรับตัวขึ้นอย่างร้อนแรง

นอกจากนี้ภาครัฐจีนไม่ยอมให้ตลาดหุ้นจีนเป็นแหล่งเก็งกำไรเหมือนบ่อนการพนัน แต่อยากให้เป็นแหล่งระดมทุน และกองทุนต่างๆ สามารถเข้ามาลงทุนได้แบบระยะยาว โดยเฉพาะกองทุนบำเหน็จบำนาญ (Pension Fund) ของจีน ได้มีแหล่งในการสร้างผลตอบแทนที่ยั่งยืนให้กับผู้ลงทุน

รวมถึงการเข้าสู่สังคมสูงอายุของจีน ทำให้กองทุน Pension Fund ต้องมีแหล่งลงทุนที่สามารถสร้างผลตอบแทนที่ยั่งยืนได้ในระยะยาว ซึ่งนายนิโคลัส ไท่ยว กล่าวว่า ภายใต้อุปสรรคภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างจีนและสหรัฐฯ คงเป็นเรื่องยากที่ Pension Fund ของจีนจะไปลงทุนในตลาดหุ้นสหรัฐฯ ดังนั้น ภาครัฐจีนก็ต้องจัดการกับตลาดหุ้นตัวเองให้มี

นิโคลัส ไท่ยว

ทับทิม

Thun Hoon
Circulation: 100,000
Ad Rate: 751

Section: First Section/ประกัน/กองทุน

วันที่: ศุกร์ 9 มิถุนายน 2566

ปีที่: 20

ฉบับที่: 4731

หน้า: 19(กลาง)

Col.Inch: 36.11

Ad Value: 27,118.61

PRValue (x3): 81,355.83

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: อเบอร์ดีนชี้หุ้นจีนรอความเชื่อมั่นออมสูงใช้จ่ายต่ำกว่าตลาดลงทุนไม่ซบ

เสถียรภาพ เป็นแหล่งระดมทุน สร้างผลตอบแทนที่ดีในระยะยาวมากกว่าจะใช้เป็นแหล่งให้นักลงทุนรายย่อยเก็งกำไรแบบการพนัน

รศ.ดร.อักษรศรี พาณิชศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจจีน อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวเพิ่มเติมว่า ปัจจัยเรื่องของภูมิรัฐศาสตร์ ระหว่างสหรัฐและจีน นั้นถือเป็นความเสี่ยงหลักที่ผู้ลงทุนในจีนต้องคำนึงถึง และทำความเข้าใจ แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าจีนนั้นเติบโตอย่างรวดเร็ว ทั้งเรื่องของเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และยิ่งความขัดแย้งที่ชัดเจน จีนเองก็วางแผนที่จะลดการพึ่งพิงต่างชาติ หันมาพึ่งพิงตัวเอง ทั้งในเรื่องของการบริโภคภายในประเทศ เรื่องของการพัฒนาเทคโนโลยี

“จะกล่าวได้ว่าการปิดประเทศของจีนในช่วงโควิด เป็นการทดสอบโมเดลการพึ่งพาตัวเองของจีนก็ว่าได้ และสิ่งที่เห็นคือจีนอยู่ได้ และไม่เกิดวิกฤติ ขณะเดียวกันนอกจากไม่พึ่งต่างชาติ จากนโยบายจีนทำจีนใช้แล้ว ก็ยังจะทำให้ต่างชาติต้องพึ่งจีนด้วย จากการบริโภคของกลุ่มชนชั้นกลางที่ปัจจุบันมีอยู่ราว 400 ล้านคน และยังคงจะเพิ่มขึ้นเป็น 800 ล้านคนในปี 2578”

อย่างไรก็ตามสำหรับนักลงทุนที่สนใจลงทุนในจีน จะมีทั้งปัจจัยบวก และความเสี่ยงที่ต้องคำนึงถึง ซึ่งในแง่ของ บลจ.อเบอร์ดีน มีทีมนักลงทุนในภูมิภาคเอเชียที่ช่วยในการวิเคราะห์เชิงลึกโดยใช้เกณฑ์ ESG ของอเบอร์ดีน คัดหุ้นคุณภาพเข้าพอร์ต 30-40 ตัว ด้วยทีมงานที่มีประสบการณ์ในหุ้นจีนมากกว่า 30 ปี กับกองทุนเปิด อเบอร์ดีน ไชน่า A Share ชัสเทนเนเบิล เอควิตี้ ฟันด์ (ABCA) ลงทุนแตกต่างอย่างยั่งยืนในหุ้นจีน A Share ผ่านหน่วยลงทุนของกองทุน Aberdeen Standard SICAV I China A Share Sustainable Equity Fund (กองทุนหลัก)

ยลชุดผ้าไทยพื้นถิ่น กับ 3 งานศิลป์สุดตระการตา

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (SCI-TU) หรือ คณะวิทย์ มธ. เผยความงดงามสุดวิจิตรของ “3 งานศิลป์ชุดผ้าพื้นถิ่น” ผลงานการรังสรรค์โดย “De (Sign) Scientist-นักวิจัยสิ่งทอยุคเบ็ดเสร็จเต็ม” โดยนักศึกษา “สาขาวิชาเทคโนโลยีวัสดุและสิ่งทอ” ที่ชมวดรวมความวิจิตรศาสตร์ เทคโนโลยีสิ่งทอ และการออกแบบแฟชั่น มาสร้างสรรค์ผลงานตั้งแต่การคิดค้นเนื้อผ้า การออกแบบที่อ่อนน้อมด้วยไอเดียการสวมใส่ ให้คงความเอกลักษณ์พื้นถิ่น แต่มีความร่วมสมัย ซึ่งล่าสุดได้ออกคอลเลกชันใหม่ที่ดึงเสน่ห์ผ้าไทยพื้นถิ่น สู่อะไหล่คอนเทนต์วันเวย์ ได้แก่ Iconic of Female Warrior ความลงตัวของการออกแบบ ยกระดับผ้าไทยพื้นถิ่นให้เรียบหรู-นุ่มนวลเมื่อสวมใส่ เพชรเมืองรอง ผลงานการเจียรนัยเพชรน้ำงาม “ไหมแพรวา” เสน่ห์แห่งผ้าพื้นถิ่นกาฬสินธุ์ สไลด์โมเดิร์น ที่คนรุ่นใหม่ใส่ได้ทุกวัน River of Glory ผลงานการชมวดรวมของวิทย์และศิลป์บนผ้าฝ้าย ฉายภาพ “แม่น้าแห่งความรุ่งโรจน์” การผูกมิตรการค้าไทย-ยุโรป พร้อมกวาดหลายรางวัลจากเวทีแฟชั่นผ้าพื้นถิ่นระดับประเทศ

บางกอกทูเดย์

Bangkok Today
Circulation: 150,000
Ad Rate: 1,000

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 9 - พฤศจิกายน 15 มิถุนายน 2566

ปีที่: 21

ฉบับที่: 3347

หน้า: 28(กลาง)

Col.Inch: 64.83

Ad Value: 64,830

PRValue (x3): 194,490

ศิลปิน: สีสี่

หัวข้อข่าว: ยลชุดผ้าไทยพื้นถิ่น กับ 3 งานศิลป์สุดตระการตา

อาจารย์ ดร.ธนิศา หุตะกมล อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีวัสดุและสิ่งทอ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (SCI-TU) หรือ คณะวิทยฯ มธ. กล่าวว่า เมื่อเร็ว ๆ นี้ “สาขาวิชาเทคโนโลยีวัสดุและสิ่งทอ” คณะวิทยฯ มธ. เปิดตัวคอลเลคชันใหม่ที่ใช้ผ้าไทยพื้นถิ่นเป็นโจทย์ให้นักศึกษาได้ค้นคว้าตามความสนใจ โดยใช้องค์ความรู้ที่ด้านด้วยวิทยาศาสตร์และแฟชั่นสิ่งทอ ที่มีจุดเด่นและเอกลักษณ์เฉพาะตัวของผู้เรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีวัสดุและสิ่งทอ คณะวิทยฯ มธ. คือ “De (Sign) Scientist – นักวิทยสิ่งทอยุคเบ็ดเสร็จเมียม” ที่ผสมผสานความรู้ที่หลากหลาย นำไปออกแบบผลงานและมีเรื่องราวที่น่าสนใจ ซึ่งจากโจทย์ในห้องเรียนดังกล่าว ทำให้ได้ 3 ผลงานเด่น ดังนี้

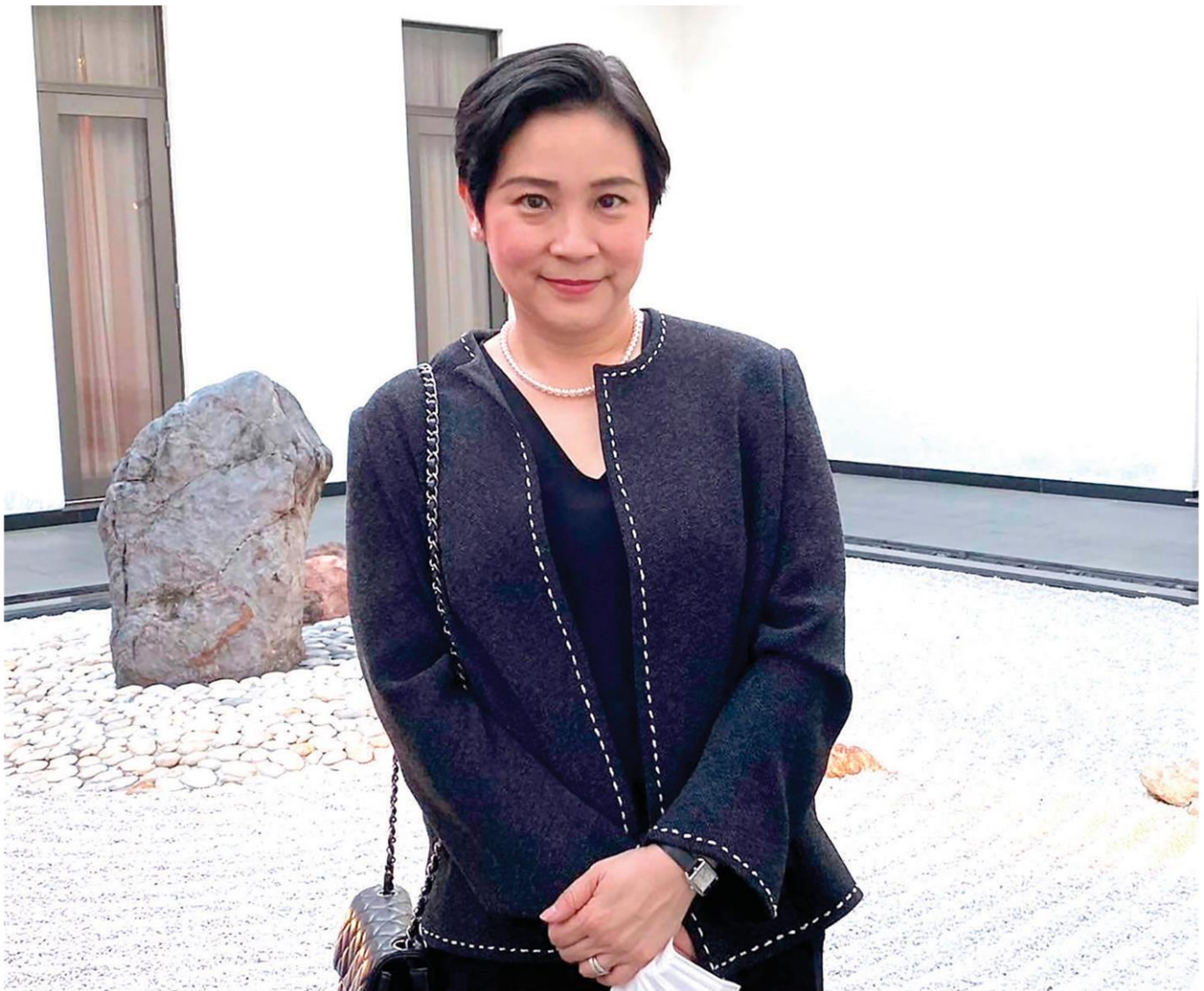
“เพชรเมืองรอง” ผลงานการเขียนระบายสีเพชรวงาม “ผ้าทอลายแพรวา” เสน่ห์แห่งผ้าพื้นถิ่น ภาพลึกลับ ผู้ผ้าไทยสไตล์โมเดิร์น หวังกระตุ้นการท่องเที่ยวเมืองรอง พร้อมเจาะตลาดคนรุ่นใหม่ ใส่ได้ทุกวัน

“Iconic of Female Warrior” ความลงตัวของการออกแบบและลึกลับสุดวิจิตร ยกระดับผ้าไทยพื้นถิ่นให้เรียบหรู-นุ่มนวลเมื่อสวมใส่

“River of Glory” ผลงานการผสมผสานของ วิทยฯ และศิลปิน บนผ้าพื้น ฉายภาพ “แม่น้ำแห่งความรุ่งโรจน์” สมัยการทำพันธมิตรทางการค้าไทย-ยุโรป สมัยรัชกาลที่ 5

ผู้สนใจศึกษาต่อใน “หลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งทอ” สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ www.tuadmissions.in.th, <https://www.facebook.com/SciTU/> หรือโทร. 0-2564-4490 ต่อ 2094 และเตรียมพบกับโฉมใหม่ของการเรียนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ คณะวิทยฯ มธ. พร้อมจับมือคนรุ่นใหม่ก้าวสู่ปรากฏการณ์การเรียนวิทยยุคใหม่ ■

รศ.ดร.วรรณภา ตีระสังขะ เลคเชอร์ 'ปารีสโมเดล' เลื่อนนายกเขต 'กรุงเทพมหานครมีอำนาจน้อยมาก'

กลายเป็นประเด็นที่ผู้คนให้ความสนใจอย่างมาก ไม่เพียงชาวกรุงเทพมหานครเท่านั้น สำหรับ 'ปารีสโมเดล' ที่ พิธา ลิ้มเจริญรัตน์ หัวหน้าพรรคก้าวไกลและแคนดิเดตนายกรัฐมนตรี นำเสนอต่อ ชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ผู้ว่าราชการ กทม. ในวันที่ยกทัพลงมาชิกสภา กทม.และว่าที่ ส.ส.กรุงเทพฯ เข้าพบเพื่อแลกเปลี่ยนประเด็นและแนวทางการทำงานร่วมกัน เมื่อ 6 มิถุนายนที่ผ่านมา

ทำเอาสีส้มสดใสแสงอร่ามจับตาสีเขียวของ (ศาลาว่าการ) กทม. เสาชิงช้าไปชั่วขณะ

ในวันนั้น มีการเสนอให้มีการแก้กฎหมาย เปลี่ยนโครงสร้างโดยใช้โมเดลปารีส 'เลือกนายกเขต' เพื่อให้การบริหารเมืองหลวงเมืองฟ้าอมรของไทยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

รศ.ดร.วรรณภา ตีระสังขะ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย

มติชน

กรอมน้ำข

Matchon (Mid-Day)
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: First Section/ประชาชน

วันที่: เสาร์ 10 มิถุนายน 2566

ปีที่: 46

ฉบับที่: 16526

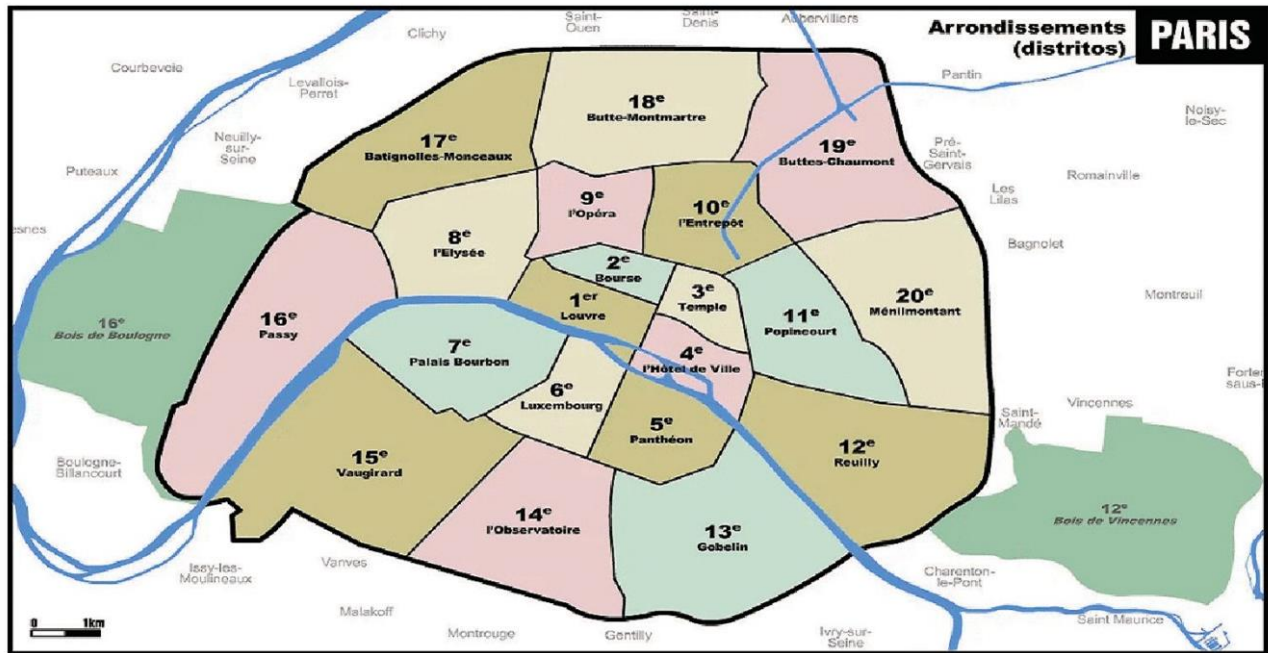
หน้า: 13(เต็มหน้า)

Col.Inch: 227.88 Ad Value: 353,214

PRValue (x3): 1,059,642

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: รศ.ดร.วรรณภา ตีระสังขะ เลคเชอร์ 'ปารีสโมเดล' เลือกนายกเขต 'กรุงเทพมหานครมีอำนาจ...

(ภาพจาก <https://www.paris.fr/pages/metropole-192>)

ธรรมศาสตร์ ศิษย์เก่าฝรั่งเศส ผู้คว้าปริญญาโทและเอกด้านกฎหมายมหาชน (Doctorat en Droit, Mention très honorable à l'unanimité des membres du jury) จากมหาวิทยาลัย Nantes ให้เกียรติพูดคุยประเด็นดังกล่าว โดยอธิบายว่า **ปารีสโมเดล** ลือถึงเขตปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ กล่าวคือ ปกติแล้วประเทศฝรั่งเศสแบ่งการปกครองท้องถิ่นเป็น 3 ชั้น ได้แก่ 1.ภูมิภาค 2.จังหวัด และ 3.เทศบาล เนื่องจากปารีสเป็นเมืองใหญ่ มีประชากรจำนวนมาก จึงได้รับ 2 สถานะคือเป็นทั้งจังหวัดและเทศบาลในตัว หมายความว่ากรุงปารีสที่เราเรียกกันนั้น มีอำนาจหน้าที่มากกว่าเทศบาลทั่วไป

“สถานะเขตหรือตารางกิโลเมตรของเมืองแม้ไม่ได้ใหญ่มาก แต่ด้วยจำนวนประชากรที่มากและมีสถานะเป็นเมืองหลวงด้วย ก็เลยทำให้ถูกยกกระดักกลายเป็นจังหวัดด้วย พอมีสถานะเป็นจังหวัดแล้วก็ มีอำนาจหน้าที่มากกว่าเทศบาลอื่นๆ ทั่วๆ ไป ในฝรั่งเศสก็จะมีเมืองที่คล้ายๆ กับปารีส เช่น เมืองลียง (Lyon) มาร์เซย์ (Marseille) และ คอร์ซิกา (Corsica) ที่อยู่ทางใต้ เป็นต้น”

ส่วนประเด็นด้านบทบาทหน้าที่ของนายกเทศมนตรีเมืองปารีส รศ.ดร.วรรณภาอธิบายว่า เหมือนนายกเทศมนตรีเมืองอื่นๆ แต่มีหน้าที่เพิ่มเติม เพราะเมื่อปารีสกลายเป็นจังหวัดด้วยก็ทำให้มีอำนาจหน้าที่มากกว่าเมืองอื่นๆ และด้วยความที่ปารีสมีความซับซ้อนสูง จึงทำให้ปารีสถูกแบ่งออกเป็นเขต ตามกฎหมายกระจายอำนาจของเมืองปารีสในปี 1982 ที่แบ่งปารีสออกเป็น 20 เขต ในแต่ละเขตมีสภาเขตและกียกนายกเขตที่มาจากกาเลือกตั้ง โดยสมาชิกของสภาเขตประกอบไปด้วยสมาชิก 2 ส่วน คือ สมาชิกสภาเขตส่วนแรกมาจากสมาชิกสภาเมืองปารีส ซึ่งได้รับเลือกตั้งในเขตนั้น ทำให้มีหมวก 2 ใบ กล่าวคือ เป็นทั้งสมาชิกสภาเมืองปารีสและสภาเขตด้วย สมาชิก

ในส่วนที่สอง เป็นสมาชิกที่เป็นตัวแทนในแต่ละเขตที่มีการเลือกตั้งทั้ง 20 เขตด้วย ส่วนนายกสภาเขตจะเลือกมาจากสมาชิกสภาเขตที่เป็นสมาชิกสภาเมืองปารีสประจำเขตนั้น มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบต่อการดำเนินการที่เกี่ยวกับเขต ในการจัดทำบริการสาธารณะที่ใกล้ชิดกับประชาชน และตอบสนองความเป็นอยู่ของคนในเขตนั้นๆ เช่น การผังเมือง แผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน สถานดูแลเด็ก สวนสาธารณะ สนามกีฬา เป็นต้น สภาเขตของเมืองปารีสคล้ายกับ กทม.ในอดีตที่เคยมีสภาเขตกรุงเทพมหานคร หรือ (ส.ข.) แต่ความพิเศษของเขตในปารีสคือ การมีนายกเทศมนตรีของแต่ละเขตด้วย

“นายกเทศมนตรีก็คือคนที่ดูแลเขต ถ้าเปรียบเป็นแบบบ้านเรา อาจเทียบได้กับ ผอ.เขต แต่ก็อาจไม่ใช่เสียทีเดียวเพราะ ผอ.เขต มาจากการเป็นข้าราชการประจำ แต่นายกเทศมนตรีแต่ละเขตก็จะมาจากการเลือกตั้งจากบรรดาสมาชิกสภาที่อยู่ในเขตนั้น เพื่อเข้ามาบริหารจัดการ หลักคิดที่สำคัญคือ ‘การกระจายอำนาจ’ เพื่อให้แต่ละเขตสามารถทำงานตอบสนองความต้องการของคนในเขต ซึ่งดูได้จาก การวางผังเมือง และการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ชัดเจนของเมืองปารีส ที่อาจไม่เหมือนกรุงเทพฯ

ฝรั่งเศสแบ่งออกเป็น โซนธุรกิจ โซนร้านค้า โซนที่อยู่อาศัย เพราะฉะนั้นการบริหารจัดการในแต่ละเขต ทำให้ตัวนายกเทศมนตรีเข้าใจปัญหาของแต่ละพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ไม่เหมือนกับข้าราชการประจำ หรือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐแบบปกติ ที่อาจจะไม่ได้ทำงานตามการตอบสนองของประชาชนในพื้นที่ได้ดีเท่าที่ควร”

นอกจากนี้ รศ.ดร.วรรณภาเผยว่า กฎหมายฐานตั้งต้นของไทยนั้น กรุงเทพมหานครเป็นองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ไม่ได้มีอำนาจแบบจังหวัด

“เราไปทริตมันขึ้นเหมือนจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งจริงๆ แล้วไม่ใช่ อย่างคุณชัชชาติไม่ใช่เหมือนผู้ว่าจังหวัดอื่นเพราะเขามาจากการเลือกตั้ง และเราก็ไม่ได้ให้อำนาจกรุงเทพมหานครมากนักในขณะที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ถ้าเปรียบกรุงเทพฯกับเมืองหลวงในหลายประเทศที่มีการกระจายอำนาจแล้ว ไม่ว่าจะปารีส โตเกียว และอื่นๆ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเมืองหลวงแบบนี้ มีอำนาจมากกว่ากรุงเทพฯมาก

กรุงเทพมหานครถือว่าอำนาจน้อยมาก ตัวอย่างเช่นขนส่งมวลชน ขสมก. ควบคุมการโดย กทม. ในต่างประเทศ ความเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอำนาจในการจัดการของตัวเอง แต่ในกรุงเทพฯ

ณวันนี้คนในประเทศแบกรับการใช้สาธารณูปโภคบางอย่างพวกรถเมล์ ขสมก. ที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ให้นักกรุงเทพมหานครอยู่ แม้จะวิ่งระหว่างกรุงเทพมหานครและปริมณฑลก็ตาม เพราะไม่ได้กระจายอำนาจหน้าที่ให้กรุงเทพมหานครมากนัก การทำงานของกรุงเทพมหานครเลยมีความยากลำบากพอสมควร ไม่ได้มีความคล่องตัวหรือมีอำนาจมากนัก ยังมีความเป็นส่วนกลางเข้ามาครอบงำอยู่เยอะ ในขณะที่ปารีสมีอำนาจมากพอสมควร ถือว่าเป็นเทศบาลและจังหวัดด้วย

อีกตัวอย่างที่เห็นได้ชัด คือ การจัดการจราจร ในกรณีที่เรามีฝุ่น PM2.5 กรุงเทพมหานครก็ไม่มีอำนาจในการจัดการจราจร ให้ลด

หรือห้ามรถยนต์ ลดการวิ่งเข้ามาในกรุงเทพฯชั้นในเพื่อลดปริมาณฝุ่น เป็นต้น”

รศ.ดร.วรรณภาอธิบายเพิ่มเติมถึงประเด็นการแบ่งโครงสร้างว่า อาจไม่ใช่สาระสำคัญเท่ากับการกระจายอำนาจหน้าที่ให้สามารถจัดการตนเองได้ การเลือกตั้งผู้ว่าฯอาจไม่ใช่เป็นทางออกทางเดียวของการปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ควรกระจายอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้มีการจัดบริการสาธารณะที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่นั้นได้

“ฝรั่งเศสเปลี่ยนโครงสร้างและกระจายอำนาจไปด้วย เป็นโครงสร้างใหม่ตัวอำนาจหน้าที่ก็ตามไปด้วย นอกจากการแบ่งเขตเมืองปารีสออกเป็น 20 เขต สิ่งที่น่าสนใจปารีสในช่วงปี ค.ศ.2014 เป็นต้นมา ปารีสถูกยกระดับให้เป็นเมโทรโพล (Métropole du Grand Paris) เป็นมหานครกลุ่มปารีส มันจะไปครอบคลุมเอาจังหวัด เทศบาลข้างเคียงมาร่วมกันอยู่ด้วยและยกสถานะเป็นนิติบุคคลคือครอบเหนือนั้นไปอีก ก็จะทำให้ปารีสมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้นเป็นปารีสบวกเมืองข้างๆ ในขณะที่ผู้ว่าฯกทม.ทำอะไรก็คิดขัด ถ้ากฎหมายไม่อนุญาต ก็แก้ปัญหาไม่ได้ รัฐบาลส่วนกลางเป็นคนทำ มันก็ทำงานได้อย่างไม่คล่องตัว

ไม่ตอบสนองให้กับคนในพื้นที่มากนัก”

เมื่อถามว่า หากดำเนินตามปารีสโมเดล อาจจะไม่ใช่แค่กรุงเทพมหานคร แต่รวมถึงปริมณฑลด้วยใช่หรือไม่?

รศ.ดร.วรรณภาตอบว่า ใช่ โดยอาจพัฒนาเมืองใกล้เคียงกัน แต่ไม่ได้เป็นการยุบองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

“มันจะเมืองคกรพิเศษครอบคลุมขึ้นมาอีกชั้นหนึ่งทันที เพื่อพัฒนา นโยบายกรุงเทพมหานครเป็นภาพรวม อันนี้น่าสนใจ เราเรียกว่าเมือง เมโทรโพล หรือเมืองมหานคร เป็นองค์กรความร่วมมือที่ทำให้

การพัฒนาโครงสร้างความเป็นเมืองมากยิ่งขึ้น ไม่ได้ดูแลเขตอย่างเดียว ไม่ได้ดูแลเฉพาะกรุงเทพมหานครอย่างเดียว แต่ดูปริมณฑลด้วย ซึ่งมันจะพัฒนาไปพร้อมกัน โดยเน้นการกระจายอำนาจ”

รศ.ดร.วรรณภาย้ำว่า กรุงเทพมหานครยังมีข้อจำกัดหลายๆ ด้าน ต้องไปแก้กฎหมายหลายเรื่องเพื่อกระจายอำนาจให้กับ กรุงเทพมหานคร

“เรามีกรรมการการกระจายอำนาจตั้งแต่ พ.ศ.2540 ที่ทำเรื่องแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจ ถ่ายโอนอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจนถึงปัจจุบัน แต่การกระจายอำนาจยังไม่ได้ไกล เพราะถูกเหนี่ยวรั้งจากส่วนกลางด้วย และมีมักจะคิดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่พร้อม”

เมื่อถามว่า อำนาจและหน้าที่ของนายกเขตเป็นอย่างไร?

รศ.ดร.วรรณภากล่าวว่า เป็นการย่อยลงมาดูแลเฉพาะเขต และประเด็นที่ใกล้ชิดประชาชน เช่น อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับทะเบียนราษฎร ยังอยู่ที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โรงเรียนในเขตนั้นๆ รวมถึงอำนาจเกี่ยวกับความเป็นอยู่ การเกิด การตาย โรงเรียน สถานเด็กเล็ก สวนสาธารณะ สนามกีฬา เป็นต้น

ส่วนประเด็นที่ว่า หากนำโมเดลนี้มาใช้ในกรุงเทพมหานคร จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นเทียบกับปารีสได้หรือไม่?

รศ.ดร.วรรณภามองว่า อาจไม่ได้เหมือนกันเสียทีเดียว

“อาจเป็นแบบเขตที่แบ่งกัน ที่ถูกแบ่งพัฒนาหรือตอบสนองความต้องการของคนในแต่ละที่ในแต่ละเขตได้ ส่วนตัวคิดว่าโซนนิ่งใน กทม.มีปัญหาตั้งแต่ต้น มันจัดลำบาก ภาษว่าดีไหม คิดว่าคอนเซ็ปต์ดี แต่ด้วยปัญหาเรื่องโซนนิ่งจึงอาจจะดีไม่ได้เท่าปารีส ถ้าคนในเขตทำงานกันอย่างจริงจัง ถ้าคนทำงานมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ก็จะทำงานตอบสนองประชาชน เพราะเป้าหมายคือการถูกเลือกตั้งเข้ามาใหม่ เขาก็ทำงานเพื่อเอาใจตอบสนองประโยชน์สาธารณะของประชาชนในเขตนั่น แข่งขันกันพัฒนา สภาเขตการทำงานมีประสิทธิภาพ มันมีหลายปัจจัย การกระจายอำนาจใน

แต่ละเขตเพื่อทำงานให้ตอบสนองต่อพี่น้องประชาชนเป็นสิ่งที่ดีอยู่แล้ว มันก็เป็นอีกโมเดลหนึ่ง การเลือกตั้งลงไประดับเขต จะทำให้การตอบสนองในพื้นที่ดีกว่า เพราะผู้ว่าฯกม.ทำงานทุกพื้นที่คนเดียวไม่ไหว” รศ.ดร.วรรณภาทิ้งท้าย

นับเป็นโมเดลน่าสนใจที่ต้องจับตา หลังตั้งรัฐบาลใหม่สำเร็จ

ณัฐวุฒิ สำราญ